

Rozpad rodiny očima dítěte

Tereza Dlouhá

Příklady výroků dětí, které pravidelně slýchávám:

„Přála bych si, aby mamka a taťka byli zase spolu a já byla šťastná.“

„Chtěla bych mít stejná práva, jako rodiče a říct jim, co cítím a co si přeji.“

Slovo rozchod, rozvod je v dnešní době velmi časté téma, kterým se zabývají jak nejrůznější sdělovací prostředky, tak i běžní lidé a zejména děti, na které rodiče velmi často, ať už to z nejrůznějších důvodů, zapomínají např. dlouhodobě vleklý spor mezi rodiči, naschvály, výčitky a nevyrovnání se s ukončením partnerského vztahu, aj. Rozpad rodiny znamená pro dítě značnou míru nejistoty a ztrátu bezpečí, kterou doposud zajišťovala jeho rodina tj., táta a máma, kteří vytvářeli pevný základ pro zdravý emocionální vývoj. Změna, myšleno rozvod/rozchod rodičů, kterou rodinu potká, má zásadní dopad na děti, i když se stále velmi často setkávám s tvrzením rodičů, že jejich děti nejsou rozvodem poznamenány, netýká se jich to, a když děti o rozpadu rodiny nemluví, tak je přeci vše v pořádku. Toto smýšlení je někdy velmi těžké u rodičů změnit a vysvětlit jim, že právě jejich dětí/dítěte se to týká a potřebují si na tak zásadní změnu zvyknout s podporou obou rodičů. Děti potřebují slyšet od svých rodičů, že je nebudou stavět do pozice, kdy si budou muset vybrat, s kým chtějí být! Děti chtějí trávit čas s oběma rodiči, i přesto že už rodiče nebudou žít spolu, jako partneři. Je tedy na rodičích, jakým způsobem dítě na tuto změnu připraví a hlavně, jak se k sobě rodiče budou chovat před svým dítětem. Rodiče někdy vynaloží příliš mnoho síly v boji o děti a zapomínají na to, že jejich děti především potřebují mít oba rodiče, aby mohly do budoucna kvalitně žít a navazovat vztahy. Jde tedy o to zůstat dětem dobrým rodičem a pokusit se oddělit rovinu partnerskou, která rozvodem/rozchodem skončila od roviny

rodičovské, která zůstává po zbytek života.

Děti ve škole i školce vědí, co pojem rozchod a rozvod znamená. Ačkoliv pro děti situace rozvodu není neznámým tématem, o prožívání

a zvládání těchto situací často nemluví nejenom mezi sebou, ale většinou nemají šanci o těchto tématech hovořit ani s dospělými. Když děti o rozvodu svých rodičů hovoří, tak spíše povrchem, technicky než do hloubky o emocích. Jejich sdělení je například o tom, s kým bydlí, kde bydlí druhý rodič a kdy za ním pojedou. Nemluví už o tom, jak situaci prožívají, co je trápí a co by si přály. Rozpor mezi tím, co děti

o rozvodu rodičů říkají ve svém okolí a co opravdu prožívají je znatelný. Důvodem toho, proč děti o svém vnitřním boji nebo také sporu nemluví, může být obava z reakce rodičů, možné ztráty jejich lásky, ale také to, že nemusí všichni vědět, jak svoje emoce vyjádřit.

Od roku 2012 funguje pro děti v Olomouckém kraji a od dubna 2016 i v Praze kroužek s názvem „Dětský průvodce světem rozvodu“, který má za cíl umožnit dětem z rodin, sdílet své myšlenky, přání, pocity a zkušenosti v bezpečném a hravém prostředí a to za pomoci kresby, pohybu a slova. Kromě prožitkového prvku je cílem i určitý edukativní záměr. Každé dítě dostává svůj pracovní sešit, se kterým skupina společně s průvodcem/lektorem pracuje. V Mediačním Centru Olomouc nabízíme rodičům a dětem od 6 let se aktivně nebo pasivně (využit prostředníka tj. sociální pracovníce k přenesení vzkazu/přání/sdělení rodičům) zapojit do mediace a mít možnost mluvit s rodiči o tom, co prožívají, jaký je jejich názor, přání.

Bc. Tereza Dlouhá je sociální pracovnící Mediačního Centra Olomouc, autorka a lektorka dětského programu pro děti „Dětský průvodce světem rozvodu“